

satranç oynuyoruz

Satranca Yeni Başlayanlar İçin... Hamleler Nasıl Yazılır?

Satrançta hamlelerin yazılması için notasyon adı verilen özel bir gösterim yöntemi kullanılır. Bu sayımızda ana hatlarıyla notasyonu öğreniyoruz.

Satranç tahtasında, 8 yatay ve 8 dikey kare bulunur. Yatay kareler soldan sağa sırasıyla a, b, c, d, e, f, g, h harfleriyle gösterilir. Dikey kareler de aşağıdan yukarıya sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8'e kadar numaralandırılır. Böylece her kare, bir harf ve bir sayıyla tanımlanır. Örneğin, h harfiyle 8 sayısının kesiştiği karenin adı h8'dir.

	A	B	C	D	E	F	G	H	
8	a8	b8	c8	d8	e8	f8	g8	h8	8
7	a7	b7	c7	d7	e7	f7	g7	h7	7
6	a6	b6	c6	d6	e6	f6	g6	h6	6
5	a5	b5	c5	d5	e5	f5	g5	h5	5
4	a4	b4	c4	d4	e4	f4	g4	h4	4
3	a3	b3	c3	d3	e3	f3	g3	h3	3
2	a2	b2	c2	d2	e2	f2	g2	h2	2
1	a1	b1	c1	d1	e1	f1	g1	h1	1
	A	B	C	D	E	F	G	H	

Notasyonda, piyon dışındaki taşlar için adlarının baş harflerinden oluşan kısaltmalar kullanılır. Ş: Şah, V: Vezir, K: Kale, F: Fil, A: At. Hamleler, taşların gittiği kareler yazılarak belirtilir. Örneğin, Af3 atın f3 karesine gittiğini gösterir. Piyonlar için herhangi bir kısaltma kullanılmaz. Piyonların ya üzerine geldikleri karenin adı yazılır (e4 gibi) ya da bir taşı alacaklarsa üzerinde bulundukları karenin harfi, x işareti ve alınacak taşın bulunduğu karenin adı yazılır. Örneğin, d3 karesinde bulunan bir piyon e4 karesindeki bir taşı alıyorsa dxe4 şeklinde yazılır.

Notasyonda her zaman, önce beyazın sonra siyahın hamlesi yazılır.

Ayrıca taş alınırken, alan taşın adı ve gidilen karenin adı aralarına x işareti koyularak yazılır. Axd4 yazıldığında atın d4 karesine gidip oradaki bir taşı aldığını anlarız.

Şah çekildiğinde hamlenin sonuna + işareti koyulur.

Ad6+ gibi. Bu, atın d6'ya gelerek şah çektiğini yani şahın alınmasına bir hamle kaldığını gösterir.

Piyon terfisi olduğunda, piyonun gittiği son karede terfi ettiği taş yazılır. Örneğin, a8V yazıldığında piyonun a8'e gelerek vezire dönüştüğünü anlarız.

Bu yazımızda sözünü ettiklerimizin dışındaki hamlelerle ilgili notasyonlara da bir sonraki sayımızda yer vereceğiz.

Bir Notasyon Örneği Çoban Matı

1. e4 e5 2. Fc4 Fc5 3. Vf3 Af6 4. Vxf7+ hamleleri yapıldığında siyahlar mat olur ve taşlar diyagramda gösterilen konuma gelir.

Emine Sanlı